

FIȘA DISCIPLINEI
PROPEDEUTICĂ FILOSOFICĂ
Anul universitar 2025 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI	
1.2. Facultatea	ISTORIE SI FILOSOFIE	
1.3. Departamentul	FILOSOFIE	
1.4. Domeniul de studii	FILOSOFIE	
1.5. Ciclul de studii	LICENTA	
1.6. Programul de studii / Calificarea	FILOSOFIE/FILOSOFIE	
1.7. Forma de învățământ	ZI	

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	PROPEDEUTICĂ FILOSOFICĂ			Codul disciplinei	HLR2101
2.2. Titularul activităților de curs	Conf.dr. Maftei Ștefan				
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf.dr. Maftei Ștefan				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					4
Alte activități					5
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				69	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs nu este obligatorie. Prezentarea la examen nu este condiționată de număr minim de prezențe.
--------------------------------	---

5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Activitatea la seminar este obligatorie. Seminarele pierdute se pot recupera în anumite situații. Prezentarea la examen nu este condiționată de număr minim de prezențe la seminar.
--	---

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP2	Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Studentul/absolventul stabilește conexiuni între teorii și perspective filosofice formulate în diverse epoci, curente și tradiții de gândire și compară argumente filosofice complexe.	1. Studentul/absolventul analizează perspective teoretice diferite.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul cunoaște: idei, concepte, teme și texte fundamentale ale filosofiei
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul este capabil să lectureze și interpreteze un argument filosofic, precum și să își dezvolte o opinie proprie, o capacitate de autocritică a ideilor și o putere de înțelegere a lumii contemporane cu ajutorul ideilor și argumentelor filosofice

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1-4. CE ESTE FILOSOFIA?. Definiții și diviziuni ale filosofiei. Dezbateri clasice și moderne asupra naturii și obiectului filosofiei.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

5-6. GÂNDIREA POLITICĂ. Binele comun. Drepturile. Liberalismul. Socialismul. Justificarea statului. Legile și încălcarea legilor.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
7-8. FILOSOFIE ȘI MORALĂ. „Ce trebuie să fac?”. Utilitarismul. Datoria. Moralitate și rațiune. Etică aplicată. Fapte și valori. Relativismul moral.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
9-10. CUNOAȘTEREA FILOSOFICĂ. Rolul cunoașterii în filosofie. Teoria cunoașterii filosofice. Raționalismul. Empirismul. Scepticismul. Tipuri de scepticism. Fundaționalismul	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
11-12. FILOSOFIE ȘI METAFIZICĂ. Teoria formelor. Idealismul. Realismul. Fenomenalismul	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	
13-14. FILOSOFIE ȘI RELIGIE. Există Dumnezeu? Problema răului. Credință și rațiune. Argumentul ontologic, cosmologic și teleologic. Dumnezeu și moralitatea.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia – discuții pe baza unor exemple	

BIBLIOGRAFIE

1.BIBLIOGRAFIA OBLIGATORIE:

ARENDT, Hannah, *Condiția umană*, trad. Claudiu Vereș și Gabriel Chindea, Idea & Casa Cărții de Știință, Cluj, 2007
CICERO, M.T., *De Natura Deorum/Despre natura zeilor*(ediție bilingvă), trad. Mihaela Paraschiv, Editura UAIC, Iași, 2016
CICERO, M.T., *Despre îndatoriri (De officiis)*, trad.David Popescu, București: Editura Științifică, 1957
EPICTET & MARCUS AURELIUS, *Manualul. Către sine*, trad. M. Peucescu și D. Burtea, pref. Eugen Cizek, Minerva, 1977
HOBBS, Thomas, *Elementele dreptului natural și politic*, trad. Ana-Raluca Alecu și Cătălin Avramescu, Humanitas, 2005
HUME, David, *Cercetare asupra intelectului omenesc*, trad. M. Flonta și A.-P. Iliescu, Editura Șt. și Enciclopedică, 1987
HUME, David, *Dialoguri asupra religiei naturale*,trad. Alexandru Anghel, Editura Herald, 2015
LUCREȚIU, *Poemul Naturii*, col. BPT, trad. D. Murărașu, București, Editura Minerva, 1981
KANT, Immanuel, *Întemeierea metafizicii moravurilor*,trad. F. Bogoiu, V. Mureșan, M. Ota, R. G. Pârvu, Humanitas, 2007
KANT, Immanuel, *Prolegomene*, trad. Mircea Flonta și Thomas Kleininger, Editura Științifică și Enciclopedică, 1987
KANT, Immanuel, „Spre pacea eternă” (1795), în: *Mici scrieri despre morală*, Humanitas, 2024, pp. 263-318
MILL, J.S., „Utilitarismul”, trad. Valentin Mureșan, în: MUREȘAN Valentin, *Utilitarismul lui J.S. Mill*, Editura Paideia, 2003
MILL, J.S., *Despre libertate*, trad. Dan A. Lăzărescu, Editura Eminescu, 1996
MILL, J.S., *Supunerea femeilor*, trad. Cristina Dumitru, introducere de Mihaela Mudure, Editura Limes, 2013
PASCAL, Blaise, *Cugetări*, trad. Cezar Ivănescu și Maria Ivănescu, Editura Aion, 1998
PLATON, „Republica”, trad. Andrei Cornea, în: *Opere V*,Editura Științifică și Enciclopedică, 1986
PLATON, *Euthyphron. Apărarea lui Socrate. Criton*, trad. F. Băltăceanu, P. Creția, Marta Guțu, col.„Phi”, Humanitas, 1997
SCHOPENHAUER, Arthur, *Lumea ca voință și reprezentare*, vol. 1, traducere Radu Gabriel Pârvu,Editura Humanitas, 2012
SENECA, *Scrieri filozofice alese*, ed. E. Cizek, trad. P. Bălașa, E. Lazăr,N. M. Năstase, S.Sterescu,BPT, Editura Minerva, 1981
SEXTUS EMPIRICUS, *Opere filozofice*, vol. 1, trad. Aram M. Frenkian, Editura Academiei, 1965
VOLTAIRE, *Tratat despre toleranță*,trad. Gabriel Doru Avram,Editura Herald, 2016
VOLTAIRE, *Opere alese*, vol. 1, trad. Virgil Teodorescu, Armand Radian, M.Roșca, Sergiu Dan, București, ESPLA, 1957

2.BIBLIOGRAFIA SUPLIMENTARĂ:

2.1 TEXTE FUNDAMENTALE, INTRODUCERI, MANUALE, ANTOLOGII, ENCICLOPEDII, DICȚIONARE:

Titluri în limba română:

BLACKBURN, Simon, *Dicționar de filosofie*, Editura Univers Enciclopedic, 1999

DILTHEY, Wilhelm, *Esența filozofiei*, Editura Humanitas, 2002

EPICET, *Opera Omnia*, trad. Cristian Bejan, Polirom, 2022

FLEW, Anthony, *Dicționar de filozofie și logică*, Editura Humanitas, 1996

ILIESCU, A.-P., ILIESCU, V., *Rățiunea în epoca clasică* (antologie), Editura Punct, 2001

JAMES, William, *Introducere în filosofie*, Editura Dacia, 2001

MUREȘAN Valentin (coord.), *Despre sensul vieții* (antologie), Editura Punct, 2002

ȘTEFĂNESCU, D.-O., MIROIU, A., *Manual de filozofie*, Editura Humanitas Educational, 2003

PLATON, *Opera integrală I-III*, trad. Andrei Cornea, Humanitas, 2021-2022

RIEDEL, Manfred, *Comprehenșiune sau explicare?*, Editura Dacia, 1989

RUSSELL, Bertrand, *Problemele filosofiei*, Editura ALL, 1995

WARBURTON, Nigel, *Filosofia. Noțiuni fundamentale*, Editura Punct, 2000

Titluri în limba engleză:

*** *Encyclopaedia Britannica Online*. E.B. Inc., 2015 (www.britannica.com)

AUDI, Robert, „Philosophy”, în: BORCHERT, Donald (ed. in chief), *Encyclopedia of Philosophy*, 2-nd ed., vol. 7, Macmillan, 2005

BAGGINI, Julian, *Philosophy. Key Themes*, Palgrave, 2002

BORCHERT, Donald (ed. in chief), *Encyclopedia of Philosophy*, 2-nd ed., vol. 1-10, Macmillan Reference, 2006

BURNS, Elisabeth, LAW, Stephen (eds.), *Philosophy*, Routledge, 2004

CAYGILL, Howard, *A Kant Dictionary*, Blackwell, 1995

LAW, Stephen, *Philosophy* (Eyewitness Companions), Dorling Kindersley Limited, 2007

2.2 ALTE SURSE SUPLIMENTARE:

Titluri în limba engleză:

TEMA CE ESTE FILOSOFIA?:

EPICETUS, *Discourses, Fragments, Handbook*, Translated by Robin Hard, With an Introduction and Notes by Christopher Gill, Oxford World's Classics, 2014; EPICETUS, *How To Be Free. An Ancient Guide to the Stoic Life* (Ancient Wisdom for Modern Readers Series), transl. A.A. Long, Princeton UP, 2018; HOLIDAY, Ryan & HANSELMAN, Stephen, *The Daily Stoic. 366 Meditations on Wisdom, Perseverance, and The Art of Living*, Profile Books, London, 2016; LUCRETIUS, *The Nature of Things* (Translated with Notes by A. E. Stallings), Penguin Classics, 2007; LUCRETIUS, *On the Nature of Things* (Translated by W. H. D. Rouse. Revised by Martin F. Smith) (Loeb 181), Harvard UP, Cambridge (Mass.), 1992; PLATO, *Euthyphro. Apology. Crito. Phaedo. Phaedrus* (With an English Translation by Harold North Fowler) (Loeb 36), Harvard University Press, Cambridge, London, 1914; SENECA, Lucius Annaeus, *Selected Dialogues and Consolations*, Translated, with Introduction and Notes, by Peter J. Anderson, Hackett: Indianapolis, 2015; SENECA, *How to Die. An Ancient Guide to the End of Life* (Ancient Wisdom for Modern Readers Series), trans. James S. Romm, Princeton UP, 2018.

TEMA CUNOAȘTEREA FILOSOFICĂ:

EMPIRICUS, Sextus, *Selections from the Major Writings on Scepticism, Man & God*, Edited with Introduction and Notes by P.P. Hallie, trans. S.G. Etheridge, New Foreword and Bibliography by D.R. Morrison, Hackett: Indianapolis, 1985; EMPIRICUS, Sextus, *How to Keep an Open Mind. An Ancient Guide to Thinking Like A Sceptic* (Ancient Wisdom for Modern Readers Series), transl. Richard Bett, Princeton UP, 2021; EMPIRICUS, Sextus, *Outlines of Pyrrhonism*, (Loeb 273), trans. R.G. Bury, Harvard UP, Cambridge (Mass.), 1933; HUME, David, *An Enquiry Concerning Human Understanding*, Edited with an Introduction and Notes by Peter Millican, Oxford World's Classics, 2008.

TEMA FILOSOFIE ȘI METAFIZICĂ:

PLATO, *The Republic of Plato*, Translated with Introduction and Notes by F.M. Cornford, Oxford: Oxford UP, 1977; PLATO, *Republic (Books 1-5)* (Tr. by C. Emlyn-Jones & W. Preddy) (Loeb 237), Harvard UP, Cambridge, 2013; PLATO, *Republic (Books 6-10)* (Tr. by C. Emlyn-Jones & W. Preddy) (Loeb 276), Harvard UP, Cambridge, 2013; KANT, Immanuel, *Prolegomena to Any Future Metaphysics*, 2nd edition, The Paul Carus translation extensively revised by James W. Ellington, Indianapolis: Hackett, 2011.

TEMA FILOSOFIE ȘI MORALĂ:

CICERO, M.T., *De officiis*, with an English translation by Walter Miller, (Loeb Classical Library 30), Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1913; KANT, Immanuel, *Grounding for the Metaphysics of Morals*, 3rd edition, Translated by

James W. Ellington, Indianapolis: Hackett, 1993; MILL, John Stuart, *On Liberty, Utilitarianism and Other Works*, with an introduction by Mark Spencer, Wordsworth Classics of World Literature, 2016.

TEMA FILOSOFIE ȘI RELIGIE:

CICERO, M.T., *The Nature of the Gods*, Translated with an Introduction and Notes by P.G. Walsh, Oxford World's Classics, 1998; CICERO, M.T., *How to Think About God. An Ancient Guide for Believers and Nonbelievers (Ancient Wisdom for Modern Readers Series)*, transl. Philip Freeman, Princeton UP, 2019; HUME, David, *Dialogues and Natural History of Religion*, Edited with an Introduction and Notes by J.C.A. Gaskin, Oxford World's Classics, 2008; VOLTAIRE, *Treatise on Toleration*, Translated and with an Introduction and Notes by Desmond M. Clarke, Penguin Classics, 2016; PASCAL, Blaise, *Pensées* (Translated by W. F. Trotter. Introduction by T. S. Eliot), Dover Thrift Editions, 2018; PASCAL, Blaise, *Pensées and Other Writings*, Translated by Honor Levi. Edited with an Introduction and Notes by Anthony Levi, Oxford World's Classics, 1999.

TEMA GÂNDIREA POLITICĂ:

ARENDT, Hannah, *The Human Condition*, 2nd ed., Chicago, The University of Chicago Press, 2018; HOBBS, Thomas, *Human Nature and De Corpore Politico*, Edited with an Introduction by J.C.A. Gaskin, Oxford World's Classics, 2008; MILL, John Stuart, *On Liberty, Utilitarianism and Other Essays*, Edited with an Introduction and Notes by Mark Philp and Frederick Rosen, Oxford World's Classics, 1998; KANT, Immanuel, *Political Writings*, Edited with an Introduction and Notes by Hans Reiss, Cambridge UP, 2009

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
săpt. 1-4. Tematica. CE ESTE FILOSOFIA?	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
săpt. 5-6. Tematica: GÂNDIREA POLITICĂ.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
săpt. 7-8. Tematica: FILOSOFIE ȘI MORALĂ.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
săpt. 9-10. Tematica: CUNOAȘTEREA FILOSOFICĂ.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
săpt. 11-12. Tematica: FILOSOFIE ȘI METAFIZICĂ.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
săpt. 13-14 Tematica: FILOSOFIE ȘI RELIGIE.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	

Bibliografie seminar:

Seminar – săpt.1-2-3-4 Bibliografie: Platon, *Apologia lui Socrate* 17a-42a; **Platon**, *Euthyphron*, 2a-16a; **Platon**, *Criton*, 43a-54e; **Epictet**, *Manualul*, §§ 1-77; **Seneca**, „*De Constantia Sapientis*”, „*De Brevitate Vitae*”, „*De Tranquillitate Animi*”, în: *Scrieri filozofice alese*, pp. 33-109; **Lucrețiu**, *Poemul naturii*, Cărțile I-III; **David Hume**, *Cercetare asupra intelectului omenesc*, Secțiunile I și XII; **Arthur Schopenhauer**, *Lumea ca voință și reprezentare*, vol. 1, §§ 53-71, pp. 313-461.

Seminar – săpt.5-6 Bibliografie: **J.S. Mill**, *Despre libertate*, cap. I-IV; **Thomas Hobbes**, *Elementele dreptului natural și politic*, cap. XIV, XV, XIX; **J.S. Mill**, *Supunerea femeilor*; **Immanuel Kant**, „Spre pacea eternă. Un proiect filosofic” (1795), în: *Mici scrieri despre morală*, Humanitas, 2024, pp. 263-318; **Hannah Arendt**, *Condiția umană*, Cap. I-II, V-VI, Ed. Idea & Casa Cărții de Știință, 2007, pp. 13-68; 147-265.

Seminar – săpt.7-8 Bibliografie: **Cicero, M.T.**, *Despre îndatoriri (De officiis)*, Cărțile I, III, pp. 37-111; 157-211; **J.S. Mill**, *Utilitarismul*; **Immanuel Kant**, „Întemeierea metafizicii moravurilor”, în: *Întemeierea metafizicii moravurilor*, Humanitas, 2007, pp. 21-119.

Seminar – săpt.9-10. Bibliografie: Sextus Empiricus, „Schite Pyrrhoniene”,Cartea I, în: *Opere filozofice 1*, pp. 21-61. David Hume, *Cercetare asupra intelectului omenesc*, Secțiunile II-VII.

Seminar – săpt.11-12.Bibliografie: Platon, *Republica*, 473b-541b; Immanuel Kant,*Prolegomene*, §§ 4-5; §§ 40-60; Voltaire, „Tratat de metafizică”, în: *Opere alese*,vol. 1, pp. 339-389.

Seminar – săpt.13-14Bibliografie: Cicero, M.T., „De Natura Deorum”, II. 1-44, în: *De Natura Deorum/Despre natura zeilor*, pp. 95-117; Blaise Pascal, *Cugetări* (Secțiunea a II-a: “Ticăloșia omului fără Dumnezeu”; Secțiunea a III-a: “Despre necesitatea pariului”);Voltaire, „Tratat despre toleranță”, în: *Tratat despre toleranță*, Ed. Herald, 2016, pp. 25-163;David Hume, „Dialoguri asupra religiei naturale”, în: *Dialoguri asupra religiei naturale*, pp. 79-189.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	-însușirea cunoștințelor predate la curs; -capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	
	-asumarea unei cercetări documentare proprii în domeniul filosofiei; -însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, referat, eseu academic)	Examen scris la sfârșitul semestrului (sesiune)	66% din nota finală
9.5 Seminar/laborator		Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului – verificare orală –cât și în timpul examinării finale	33% din nota finală
9.6 Standard minim de promovare			
- Curs / Examen: Elaborarea unei lucrări scrise cu temă impusă sau la alegere, de complexitate medie, utilizând paradigme teoretice de bază ale Propedeuticii - Seminar: Alegerea, planificarea și realizarea unor prezentări individuale orale și scrise la seminarii pe parcursul semestrului (dezbateri, analiză-comentariu de text, referat); Examen final: elaborarea unui comentariu de text Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 20% copiată dintr-o altă sursă sau elaborată cu ajutorul IA, iar utilizarea plagiatului va determina anularea evaluării. Orice contestație a notei obținute la examen va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări se va face de față cu studenții în decurs de 2 zile de la data contestației.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nicio etichetă”.

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
								Nu se aplică nicio etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Data completării:

...

Semnătura titularului de curs

STEFAN-SEBASTIAN MAFTEI

Semnătura titularului de seminar

STEFAN-SEBASTIAN MAFTEI

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....